

NOVÁK ÉVA

Bajnok

*Meghatároz mostani helyzeted,
mint valahai bajnokot, akinek
dicsőségtablóján számtalan, fényesre
dörzsölt érem fityeg, de csupán ő
tartja számon, mások legyintenek rá,
rég volt, talán igaz se volt, öreg.*

NOVÁK ÉVA (1955, Körmen)
költő. 1998 óta jelennek
meg versei magyarországi
és határon túli
folyóiratokban. Eddigi
kötetei: *Fóbiák* (2007), *Egy
másik nő* (2010), *Játékok*
(2013).

Hősöm

*You are my local hero,
a világom te vagy.
Megfordítanálak, visszafelé haladj,
kilincsekkel ne bajlódj, az emlékezet
önműködő ajtókon keresztül vezet
múltadba, mikor még nem voltál senki hőse sem,
a te hőseid nyargaltak kopár préríken,
csak remélted, találkozunk majd, megszólítalak:
You are my local hero,
a világom te vagy.*

Olyan ez a világ

*mintha nemzés közben csuklana a férfi,
a nő szüléskor dadogva kiabálna,
rémálmok válhatnának valósággá bármikor,
a valóságot vastagodó köd terítené be,
mint a deres fűvű réteket, ahonnan besétálva
egy múltbéli házba...*

*Ahonnan besétálva egy múltbéli házba
forró malátakávé fogad, kortyolgatva
kapargatod az ablakon a jégvirágokat,
nem kell beszélned, szó nélkül értenek,
közös időtök megáll, biztonságos, meleg,
nem fenyeget jövő (mohó gömböc, bárkit felzabál),
nincs veszély, elárulás, elárulás, halál,
csak pihe csend, csak pihe hó, csak
unoka, meg nagyanyó és nagyapó.*

Jártodban-keltesben

*Jártál tavak körül, partra vetődött halak
és vizet beszöví hínár átható bűzétől fuldokolva.
Bóbiskoló horgászok és andalgó kirándulók között
szaglásodat, hallásodat, látásodat rejtegetted,
fogyatékosodat, amit csak az egyedüllét tüntethet el.
Jártál temetőkből, ahova hullarablók
fényes nappal sétáltak ki-be, amíg az alvást színlelő
portás eltúrta izzadt homlokán a szemtelen legyet,
és a megcsúfolva porladó sírkövek között
múltad hórihorgas árnyékát kerested.
Jártál megszentelt forrásoknál, hegyekben,
elfelejtett bányászfalvakban, ahol ziháló tüdejű
bányászok ültek házaik lépcsőjén, mint akiknek
nincs mire várniuk, összehúztad magad előttük elhaladva,
mintha neked kellene szemükbe mondanod.*

Jártál felelősök és felelőtlenek között,
akik összekeveredtek a tömegben,
nem volt felismerhető, melyikük melyik,
ki vallja meg és ki tagadja bűneit,
végül érdektelenné vált az egész, másokhoz hasonlóan
belefáradtál a sehova nem vezető válogatásba.
Jártál hiányzó hősök nyomában, akikre
nincs szükség a létező legjobb világban,
mégis megszülettek, naponta születnek újak,
felfedezetlen őserdők mélyére űzik őket,
nehogy igényt teremtsenek magukra,
nehogy feszélyezzék a nem hősnek születetteket,
ha valamelyikük megszökne és felbukkanna itt,
lehet, hogy agyonvernék, mint valaha a pestiseseket.
Jártál álmatlan öregek között, akik nem emlékeztek
másra az életükből, csak a gyermekkorukra,
álmodozó gyerekek között, akik elképzelni sem tudják,
hogy évtizedek múlva másra nem emlékeznek ők sem.
Érett felnőttek között, akik múltjuk miatt hiába
nem nyafogtak, csak a jövő óvatlan említésekor
kezdett rángatózni szemük alatt pár apró izom.
Jártál távol szeretteidtől, mert jócskán akad,
akinek értéket hiánya ad. Bádogvödörökben vergődteél,
mint a meglékelt torkú halak, erdei tisztásokon sorokba
rendezett, eget tükröző szemű rőt vadakkal együtt hevertél,
leparittyázott, fénye vesztett tollú, idegen madarak között,
ciripelő villanyvezeték alatt, névtelenül, számozatlanul.
Így mennyit érhetsz?

Tudás

Sokáig tartott, míg megtanultam,
nincs jövőm és nincsen múltam,
a jelenben lebegek, mint a
zavaros vizekbe hullát felkutatni
leküldött békaemberek.

Csak meg ne érjem

*Csak meg ne érjem könyveim elporladását,
dolgaim áttetszővé kopását, ritkuló falaiban
a cincogva gyarapodó egérfészkeket.
Csak meg ne érjem mindazok eltűnését,
akkikkel szót váltottam, akik szót váltottak velem.
Csak meg ne érjem, hogy reccsenő faággá vékonyuljon
kezem-lábam, emlékek hiányától legyen könnyű a fejem.
Csak meg ne érjem az óra kitartó bámulását,
miközben a tohonya mutatót sürgetem.
Csak meg ne érjem, hogy terhére váljak a világnak,
annyi időt remélek, amennyit kaphat egy vadállat,
bebújni egyedül barlangba, bozótba, kiszenvéde elé.*

Kit érdekel

*Kicsinyes sértődéseinkkel
temetnek el,
vitatott haragunkkal,
kit érdekel?
Varjúként károgó nosztalgiáinkkal
temetnek el,
megpimpósodott álmainkkal,
kit érdekel?
Megoszthatatlan terveinkkel
temetnek el,
kiapadhatatlan veszteségérzetünkkel,
kit érdekel?
Örökül hagyhatatlan tárgyainkkal
temetnek el,
félbemaradt harcainkkal,
kit érdekel?
Elmeséletlen életünkkel
temetnek el. Kit érdekel.*